

TẬP LÀM VĂN

(1 tiết)

I - MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

Rèn kĩ năng nói :

1. Quan sát tranh, nói đúng về những trí thức được vẽ trong tranh và công việc họ đang làm.

2. Nghe kể câu chuyện *Nàng niu từng hạt giống*, nhớ nội dung, kể lại đúng, tự nhiên câu chuyện.

II - ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

– Tranh, ảnh minh hoạ trong SGK.

– Máy hạt thóc hoặc một bông lúa.

– Bảng lớp viết 3 câu hỏi (trong SGK) gợi ý HS kể chuyện *Nàng niu từng hạt giống*.

III - CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

A - KIỂM TRA BÀI CŨ

GV mời hai, ba HS đọc báo cáo về hoạt động của tổ trong tháng vừa qua (tiết TLV tuần 20). GV nhận xét, chấm điểm theo các yêu cầu : viết đúng mẫu ; đúng thực tế ; viết thành câu ; trình bày rõ ràng, rành mạch.

B - DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Trong tiết học hôm nay, các em sẽ quan sát tranh, nói những điều em biết về những người trí thức được vẽ trong tranh để biết rõ thêm một số nghề lao động trí óc.

Các em còn được nghe, ghi nhớ để kể lại được câu chuyện về ông Lương Định Của – một nhà khoa học nổi tiếng của nước ta.

2. Hướng dẫn HS làm bài tập

a) Bài tập 1

– Một HS nêu yêu cầu của bài (*Quan sát tranh và nói rõ những người trí thức trong các bức tranh ấy là ai, họ đang làm việc gì*).

– Một HS làm mẫu (nói nội dung tranh 1). VD : Người trí thức trong tranh 1 là một bác sĩ. Bác sĩ đang khám bệnh cho một cậu bé. Cậu bé nằm trên giường, đắp chăn. Chắc cậu đang bị sốt. Bác sĩ xem nhiệt kế để kiểm tra nhiệt độ em.

– HS quan sát 4 tranh, trao đổi ý kiến theo bàn, nhóm.

– Đại diện các bàn, nhóm thi trình bày.

– GV cùng cả lớp nhận xét, chấm điểm thi đua theo các yêu cầu : nói đúng nghề của các trí thức trong tranh ; nói chính xác họ đang làm gì ; nói thành câu, khá tỉ mỉ bằng một vài câu.

(VD :

+ Tranh 2 : Ba người trí thức trong tranh 2 là kĩ sư cầu đường. Họ đang đứng trước mô hình một chiếc cầu hiện đại sắp được xây dựng. Họ trao đổi, bàn bạc về cách thiết kế cầu sao cho tiện lợi, hợp lí và tạo được vẻ đẹp cho thành phố.

+ Tranh 3 : Người trí thức trong tranh 3 là một cô giáo. Cô đang dạy bài Tập đọc. Trông cô dịu dàng, ân cần. Các bạn học sinh đang chăm chú nghe cô giảng bài.

+ Tranh 4 : Những trí thức trong tranh 4 là những nhà nghiên cứu. Họ đang chăm chú làm việc trong phòng thí nghiệm. Họ mặc trang phục của phòng thí nghiệm. Trong phòng có nhiều dụng cụ thí nghiệm.)

b) Bài tập 2

– HS nghe kể chuyện.

+ HS đọc yêu cầu của bài và các gợi ý. Quan sát ảnh ông Lương Định Của, tranh minh hoạ truyện trong SGK.

+ GV kể chuyện 2, 3 lần (giọng chậm rãi, nhấn giọng những từ ngữ thể hiện sự nâng niu của ông Lương Định Của với từng hạt giống). HS chăm chú nghe thầy (cô) kể.

GV kể xong lần 1, hỏi HS :

• *Viện nghiên cứu nhận được quà gì ? (Mười hạt giống quý.)*

• *Vì sao ông Lương Định Của không đem gieo ngay cả mười hạt giống ? (Vì lúc ấy trời rất rét. Nếu đem gieo, những hạt giống nảy mầm rồi sẽ chết rét.)*

• *Ông Lương Định Của đã làm gì để bảo vệ giống lúa ? (Ông chia mười hạt thóc giống làm hai phần. Năm hạt, đem gieo trong phòng thí nghiệm. Năm hạt kia, ông ngâm nước ấm, gói vào khăn, tối tối ủ trong người, trùm chăn ngủ để hơi ấm của cơ thể làm cho thóc nảy mầm.)*

GV kể lần 2 (hoặc 3).

– HS tập kể.

+ Từng HS tập kể lại nội dung câu chuyện.

+ Cuối cùng, GV hỏi : *Câu chuyện giúp em hiểu điều gì về nhà nông học Lương Định Của ? (Ông Lương Định Của rất say mê nghiên cứu khoa học, rất quý những hạt lúa giống. Ông đã nâng niu từng hạt lúa, ủ chúng trong người, bảo vệ chúng, cứu chúng khỏi chết vì giá rét.)*

+ Cả lớp và GV bình chọn những HS kể chuyện hay nhất.

Sau đây là nội dung câu chuyện :

Nâng niu từng hạt giống

Ông Lương Định Của là một nhà khoa học có công tạo ra nhiều giống lúa mới.

Có lần, một bạn nước ngoài gửi cho viện nghiên cứu của ông mười hạt thóc giống quý. Giữa lúc ấy, trời rét đậm. Ông Của bảo : “Không thể để những hạt giống quý này nảy mầm rồi chết vì rét”. Ông chia mười hạt thóc giống làm hai phần. Năm hạt, ông đem gieo trong phòng thí nghiệm. Còn năm hạt kia, ông ngâm nước ấm, gói vào khăn, tối tối ủ trong người, trùm chăn ngủ để hơi ấm của cơ thể làm cho thóc nảy mầm.

Sau đợt rét kéo dài, chỉ có năm hạt thóc ông Của ủ trong người là giữ được mầm xanh.

Theo Minh Chuyên

3. Củng cố, dặn dò

– Cho một, hai HS nói về nghề lao động trí óc mà các em mới biết qua giờ học.

– GV dặn HS tìm đọc trước sách, báo viết về nhà bác học Ê-đi-xon để chuẩn bị cho tiết tập đọc sau.